

Sygnatura akt VIII C 1480/18

\$%\$ (...)

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 lutego 2019 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu VIII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Anna Przytułska-Sikoń

Protokolant: Natalia Jeziorna

po rozpoznaniu w dniu 8 lutego 2019 r. we Wrocławiu na rozprawie sprawy

z powództwa (...) Bank (...) S.A. we W.

przeciwko J. G.

o zapłatę

oddala powództwo

Sygn. akt VIII C 1480/18

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 6 lipca 2018 r. (data nadania) strona powodowa (...) Bank (...) S.A. we W. wniosła o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanej J. G. kwoty 1760,90 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w skali roku jednak nie wyższych od odsetek maksymalnych za opóźnienie liczonymi od 12 czerwca 2018 r. do dnia zapłaty. Nadto domagała się zasądzenia kosztów postępowania.

W uzasadnieniu wskazała, że w dniu 11 stycznia 2010 r. umową pożyczki gotówkowej nr (...) udzieliła pozwanej pożyczki 8491,23 zł. Pozwana zobowiązana była do zapłaty zgodnie z harmonogramem spłaty, jednak pomimo wezwań i monitów, pozwana z zobowiązania się nie wywiązała. Strona powodowa podniosła, że całość zobowiązania stała się wymagalna z dniem 20.10.2013 r. Strona powodowa wzywała pozwaną do zapłaty wymagalnego zobowiązania, jednak bezskutecznie. Na wartość przedmiotu sporu składają się: odsetki w wysokości 1745,90 zł, koszty opłaty i prowizje w wysokości 15 zł.

Pozwana nie złożyła odpowiedzi na pozew, nie wniosła o przeprowadzenie rozprawy w swej nieobecności, ani nie składała wyjaśnień ustnie lub pisemnie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

W dniu 11 stycznia 2010 r. strona powodowa (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W. zawarła z pozwaną J. G. umowę pożyczki gotówkowej nr (...) w łącznej kwocie 8491,23 zł. Pożyczka została udzielona na okres od dnia 11 stycznia 2010 roku do dnia 1 lutego 2015 roku i miała być spłacana w miesięcznych równych ratach w wysokości po 162,04 zł. Na kwotę pożyczki składały się: kwota pożyczki przekazywana do dyspozycji pożyczkobiorcy w wysokości 6388,64 złotych, opłata za ochronę ubezpieczeniową w kwocie 1783,16 złotych opłata przygotowawcza w kwocie 30 złotych oraz prowizja w łącznej kwocie 289,43 złotych. Kwota naliczonych odsetek umownych wynosiła 1231,17 złotych.

W razie zwłoki pożyczkobiorcy w zapłacie dwóch pełnych rat pożyczki, Bank ma prawo do wypowiedzenia umowy pożyczki w terminie 30, po uprzednim wezwaniu pożyczkobiorcy listem zwykłym do zapłaty zaległych rat w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania. Za opóźnienie w spłacie raty lub jej części Bank nalicza od zadłużenia przeterminowanego odsetki „karne”, których stopa jest równa aktualnej na dany dzień czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP.

Dowód:

- umowa nr (...) z dnia 11.01.2010 roku – k. 8-12

W dniu 11 czerwca 2018 roku strona powodowa wystawiła wyciąg z ksiąg banku stwierdzający, iż w księgach tegoż banku znajduje się zadłużenie pozwanej J. G.. Na dzień wystawienia niniejszego wyciągu należności wynosiły 1760,90 zł, w tym odsetki za okres od dnia 11 stycznia 2010 roku do dnia wystawienia wyciągu w kwocie 1745,90 zł, koszty, opłaty i prowizje w kwocie 15 zł.

Dowód:

- wyciąg z ksiąg banku z dnia 11 czerwca 2018 roku – k. 7

W dniu 12 maja 2018 r. strona powodowa sporządziła pismo, w którym wezwała pozwaną do uregulowania należności. Zgodnie z treścią pisma wymagalne należności na dzień 12 maja 2018 roku wynosiły 1745,90 zł.

Dowód:

- pismo strony powodowej z dnia 12 maja 2018r., k. 14

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 339 § 1 i 2 k.p.c. jeżeli pozwany nie stawiał się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny – § 1. W tym wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa – § 2.

W toku niniejszego procesu pozwana zachowała postawę całkowicie bierną. Nie złożyła odpowiedzi na pozew, nie stawiała się także na rozprawie. W przedmiotowej sprawie spełnione zostały zatem przesłanki do wydania wyroku zaocznego. Jednocześnie w ocenie Sądu nie wystąpiły przesłanki pozytywne zawarte w treści 339 § 2 k.p.c. Zawarte w pozwie twierdzenia budziły wątpliwości sądu co do przedawnienia roszczeń wobec pozwanej, wobec czego sąd uznał za konieczne przeprowadzenie postępowania dowodowego.

W przedmiotowej sprawie strona powodowa (...) Bank (...) S.A. we W. domagała się od pozwanej J. G. zapłaty kwot wynikających z zawartej umowy pożyczki gotówkowej nr (...). Podstawą prawną żądania powoda był art. 720 k.c. i łącząca strony umowa nr (...) z dnia 11 stycznia 2010 r.

W okolicznościach rozpoznawanej sprawy mimo braku zarzutów po stronie pozwanej Sąd w świetle ustawy z dnia 13 kwietnia 2018r. o zmianie ustawy Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2018 poz. 1104) obowiązującej od dnia 9 lipca 2018 r. zobligowany był z urzędu dokonać oceny dochodzonych roszczeń przez pryzmat ich ewentualnego przedawnienia. Stosownie bowiem do treści art. 117 § 2¹ k.c. po upływie terminu przedawnienia nie można domagać się zaspokojenia roszczenia przysługującego przeciwko konsumentowi.

I tak też zgodnie z obowiązującymi przepisami, tj. art. 118 k.c. jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi sześć lat, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Zgodnie natomiast z art. 117 § 1 k.c. z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu. Po upływie terminu przedawnienia nie można domagać się zaspokojenia roszczenia przysługującego przeciwko konsumentowi (§ 2¹). Po myśli art. 120 § 1 k.c. bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Jeżeli wymagalność roszczenia zależy od podjęcia określonej czynności przez uprawnionego, bieg terminu rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynność w najwcześniejszym możliwym terminie.

Wskazać również należy, że obowiązek uwzględniania z urzędu przedawnienia roszczenia został nałożony przez ustawodawcę od dnia 09.07.2018 r., kiedy to obowiązywać zaczęła ustawa z dnia 13 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw, której przepisy wprowadziły obowiązek uwzględniania przedawnienia roszczenia z urzędu w sprawach, w których jako pozwani występują konsumenci. Za konsumenta uważa się osobę fizyczną dokonującą z przedsiębiorcą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową. W niniejszej sprawie pozwana występuje jako konsument, która zawarła z przedsiębiorcą, tj. bankiem umowę pożyczki, dlatego też przy ocenie żądania wyrażonego w pozwie przeciwko pozwanej, Sąd miał obowiązek ustalić, czy roszczenie strony powodowej nie uległo przedawnieniu. Zgodnie bowiem z art. 5 ust. 4 ustawy roszczenia przedawnione przysługujące przeciwko konsumentowi, co do których do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy nie podniesiono zarzutu przedawnienia, podlegają z tym dniem skutkom przedawnienia określonym w ustawie zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Z uwagi na brzmienie przywołanego przepisu bez znaczenia jest dla niniejszego rozstrzygnięcia, iż pozew został złożony przed dniem wejścia w życie ustawy, bowiem w przypadku roszczeń przysługujących przeciwko konsumentowi już z chwilą upływu terminu przedawnienia następuje przekształcenie roszczenia w zobowiązanie niezupełne (naturalne), a zatem powstaje niemożność jego przymusowej realizacji. W przypadku upływu terminu przedawnienia efekt niekorzystny dla uprawnionego w postaci przekształcenia roszczenia w roszczenie niezaskarżalne realizuje się więc bez udziału dłużnika. Art. 117 § 2¹ k.c. przesądza, że ustawowym skutkiem upływu przedawnienia roszczenia przysługującego przeciwko konsumentowi jest przekształcenie tego roszczenia w zobowiązanie naturalne. Z tą chwilą, z mocy samego prawa, następuje niemożność przymusowej realizacji roszczenia, czyli niemożność jego dochodzenia przed sądem. Dotychczas skutek ten zostawał osiągnięty dopiero w wyniku podniesionego przez zobowiązanego zarzutu przedawnienia roszczenia. Za przyjęciem rozwiązania niezależniającego przekształcenie roszczenia w zobowiązanie naturalne od podniesienia zarzutu przedawnienia, przemawiała jednak potrzeba zapewnienia konsumentowi, jako słabszej stronie stosunku prawnego, niezbędnej ochrony. Przepis ten ma też charakter dyscyplinujący uprawnionego – potencjalne zagrożenie skutkami przedawnienia już z mocy samej ustawy, a nie w wyniku podniesienia zarzutu, mobilizuje bowiem przedsiębiorcę, aby wykonał swoje prawo podmiotowe, poprzez realizację przysługującego mu roszczenia w określonym terminie, doprowadzając w ten sposób do zgodności stanu faktycznego z obowiązującym prawem, jak również ma na celu ochronę konsumenta jako słabszą stronę stosunku cywilnego.

Odnosząc się do kwestii wymagalności roszczenia wskazać należy, że strona powodowa sama wskazała, że dochodzona pozewm wierzytelność stała się wymagalna z dniem 1 września 2010 r., nie wyjaśniając szczegółowo, skąd wynika właśnie takie termin wymagalności. Skoro jednak pozwana w pór się nie wdała okoliczność ta musiała zostać uznana za przyznaną. A zatem jako że wymagalność roszczeń objętych pozewm – według twierdzenia pozwu - przypadała na dzień 20 października 2013 r., okres trzech lat należy liczyć od dnia następującego po dniu, w którym roszczenie stało się wymagalne tj. od 21 października 2013 r. Strona powodowa wytoczyła natomiast powództwo dopiero w dniu 2

lipca 2018 r. Uwzględniając zatem trzyletni termin przedawnienia, roszczenie strony powodowej przedawniło się 21 października 2016 r., a zatem przed wniesieniem pozwu do sądu. Przedawnieniu uległo również roszczenie o zapłatę odsetek od kwoty objętej żądaniem pozwu. Roszczenie o odsetki za opóźnienie przedawnia się bowiem najpóźniej z chwilą przedawnienia roszczenia głównego (por. wyrok Sądu Najwyższego z 24 maja 2005, V CK 655/04, uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z 26 stycznia 2005, III CZP 42/04). Równocześnie brak jest tutaj jakichkolwiek dowodów na to, iż doszło do przerwania biegu przedawnienia przewidzianego w art. 123 § 1 pkt 2 k.c.

Zważyć również należy, że zgodnie z art. 117¹ § 1 k.c. w wyjątkowych przypadkach sąd może, po rozważeniu interesów stron, nie uwzględnić upływu terminu przedawnienia roszczenia przysługującego przeciwko konsumentowi, jeżeli wymagają tego względy słuszności. Korzystając z uprawnienia, o którym mowa w § 1, sąd powinien rozważyć w szczególności: długość terminu przedawnienia; długość okresu od upływu terminu przedawnienia do chwili dochodzenia roszczenia; charakter okoliczności, które spowodowały niedochodzenie roszczenia przez uprawnionego, w tym wpływ zachowania zobowiązanego na opóźnienie uprawnionego w dochodzeniu roszczenia (§ 2). Zważyć zatem należy, że konieczność uwzględnienia interesów obu stron ma na celu udzielenie ochrony każdej ze stron, jednak z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji. W tym celu sąd powinien ustalić sytuację osobistą i majątkową stron, a także wykształcenie, zawód i rodzaj wykonywanej działalności (por. P. Machnikowski (w:) E. Gniewek, P. Machnikowski, Komentarz 2013 r., art. 3571, Nr brzeg 29). Interesy obu stron należy wyważyć w granicach zasługujących na ochronę przy utrzymaniu właściwego stosunku między nimi; słuszny interes powoda może i powinien być uwzględniony, ale tylko do granic kolizji z zasługującym na ochronę interesem strony pozwanej (por. wyrok SA w Poznaniu z dnia 1 lipca 2010 r., I ACa 499/10, LEX nr 756613). Jednocześnie obowiązkiem Sądu jest zważenie na racje natury moralnej i nieuwzględnienie przedawnienia roszczenia, jeżeli wymagają tego względy słuszności, przy czym przy stosowaniu przesłanki „względów słuszności” jest uprawnione odwołanie się do poglądów, jakie w doktrynie i orzecznictwie ukształtowały się przy stosowaniu przesłanki „zasad współżycia społecznego” (por. Z. Banaszczyk (w:) System prawa prywatnego, t. 6, s. 886 i n.). Jednak samo rozważenie interesów stron i взгляд na zasady słuszności mogłoby prowadzić do nieuzasadnionego nieuwzględnienia przedawnienia. Konieczne jest zatem, aby istniała także wyjątkowość (nadzwyczajność, nietypowość) danego przypadku.

Mając na uwadze powyższe przepisy oraz ustalony stan faktyczny, stwierdzić należy, że przedawnienie roszczenia nastąpiło, jednocześnie w ocenie Sądu nie nastąpiły nadzwyczajne, wyjątkowe okoliczności przemawiające za nieuwzględnieniem przedawnienia roszczenia. Istnienia takich okoliczności strona powodowa w niniejszym postępowaniu nie wykazała.

Wobec powyższego, powództwo podlegało oddaleniu, o czym orzeczono w sentencji.